

- 17 וּמֵרָאָה כְּבוֹד יְהוָה כָּאֵשׁ אֹכֶלֶת בְּרָאשׁ הַהָר לְעֵינֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל:
- 18 וַיַּעַל אֱלֹהֵי הָהָר וַיָּהִי מִשְׁחָה בְּהָר אַרְבַּעִים יוֹם וָאַרְבַּעִים לַיְלָה: וַיָּבֹא מֹשֶׁה בַּתּוֹרָה הָעֶנָן
- 1 These are the rules that you shall set before them:
- 2 When you acquire a Hebrew slave, that person shall serve six years—and shall go free in the seventh year, without payment.
- 3 If [a male slave] came single, he shall leave single; if he had a wife, his wife shall leave with him.
- 4 If his master gave him a wife, and she has borne him children, the wife and her children shall belong to the master, and he shall leave alone.
- 5 But if the slave declares, “I love my master, and my wife and children: I do not wish to go free,”
- 6 his master shall take him before God.*before God Others “to the judges.” He shall be brought to the door or the doorpost, and his master shall pierce his ear with an awl; and he shall then remain his master’s slave for life.
- 7 When a parent*parent More precisely, “[salient] participant [in the situation],” which would include the girl’s mother; cf. 2 Kings 4.1. Trad. “man.” See the Dictionary under ‘ish. sells a daughter as a slave, she shall not go free as other slaves do.
- 8 If she proves to be displeasing to her master, who designated her for himself, he must let her be redeemed; he shall not have the right to sell her to outsiders, since he broke faith with her.
- 9 And if the master designated her for a son, he shall deal with her as is the practice with free maidens.
- 10 If he takes another [into the household as his wife], he must not withhold from this one her food, her clothing, or her conjugal rights.*conjugal rights Or “ointments.”
- 11 If he fails her in these three ways, she shall go free, without payment.
- 12 One who fatally strikes another party shall be put to death.
- וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם:
- תִּקְנֶה עֶבֶד עִבְרִי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד וּבִשְׁבַעֲלֹת יֵצֵא לְחַפְשׁוֹ חָנֹם:
- אִם־בְּנִפּוֹ יָבֹא בְנִפּוֹ יֵצֵא אִם־בְּעֵל אִשּׁוֹ הוּא וְיִצְאָה אִשְׁתּוֹ עִמּוֹ:
- בְּנִים אֵין בְּנֹת הָאִשָּׁה וְיִלְדֶיהָ תִּהְיֶה לַאֲדֹנֶיהָ וְהוּא יֵצֵא בְנִפּוֹ: אִם־אֲדֹנָיו יִתְּרֶלּוּ אִשָּׁה וְיִלְדֶיהָ־לּוֹ
- הָעֶבֶד אֹהֲבָתִי אֶת־אֲדֹנִי אֶת־אִשְׁתִּי וְאֶת־בְּנֵי לֹא אֵצֵא חֲפְשִׁי: וְאִם־אֶמַּר יֵאמַר
- אֶל־הַמִּזְוָה וְרָצֵעַ אֲדֹנִי אֶת־אֹנֹו בְּמִרְצֵעַ וְעֶבְדוֹ לְעַלְמִ: וְהִגִּישׁוּ אֲדֹנָיו אֶל־הָאֱלֹהִים וְהִגִּישׁוּ אֶל־הַקֹּלֶת אֵין
- וְכִי־יִמְכַּר אִישׁ אֶת־בְּתוֹ לְאִמָּה לֹא תִצָּא כִצָּאת הָעֶבְדִּים:
- (לֹא) יַעֲדָה וְהִפְדָּה לָעַם נִכְרִי לֹא־יִמְשַׁל לְמַכְרָהּ בְּבִגְדֶיהָ: אִם־רָעָה בְּעֵינֵי אֲדֹנֶיהָ אֲשֶׁר־[לּוֹ]
- וְאִם־לְבָנָו יִיעֲדָנָה כְּמִשְׁפַּט הַבָּנוֹת יַעֲשֶׂה־לָּהּ:
- אִם־אֲחֵרֶת יִקְחֶלּוּ שְׂאֵרָה כְּסוּתָהּ וְעִנְתָּהּ לֹא יִגָּרַע:
- וְאִם־שָׁלֹשׁ־אֵלֶּה לֹא יַעֲשֶׂה לָּהּ וְיִצְאָה חָנֹם אֵין כֶּסֶף:
- מִכָּה אִישׁ נִמַּת מוֹת יוֹמָת:

4	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה Moses then wrote down all the commands of the twelve tribes of Israel.	16	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה The Presence of יהוה abode on Mount Sinai, and the cloud hid it for six days. On the seventh day [God] called to Moses from the midst of the cloud.
5	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה He designated some assistants*some assistants Heb. na'arin (in construct); NPS "some young men." See the Dictionary under nar. among the Israelites, and they offered burnt offerings and sacrificed bulls as offerings of well-being to יהוה.	15	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה When Moses had ascended the mountain, the cloud covered the mountain.
6	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה Moses took one part of the blood and put it in basins, and the other part of the blood he dashed against the altar.	14	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה To the elders he had said, "Wait here for us until we return to you. You have Aaron and Hur with you; let anyone who has a legal matter approach them."
7	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה Then he took the record of the covenant and read it aloud to the people. And they said, "All that יהוה has spoken we will faithfully do!"*we will faithfully do Lit. "we will do and obey."	13	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה So Moses and his attendant Joshua arose, and Moses ascended the mountain of God.
8	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה Moses took the blood and dashed it on the people and said, "This is the blood of the covenant that יהוה now makes with you concerning all these commands."	12	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה יהוה said to Moses, "Come up to Me on the mountain and wait there, and I will give you the stone tablets with the teachings and commandments which I have inscribed to instruct them."
9	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה Then Moses and Aaron, Nadab and Abihu, and seventy elders of Israel ascended;	25	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה burn for burn, wound for wound, bruise for bruise.
10	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה and they saw the God of Israel—under whose feet was the likeness of a pavement of sapphire, like the very sky for purity.	24	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה eye for eye, tooth for tooth, hand for hand, foot for foot,
11	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה Yet [God] did not raise a hand against the leaders*leaders Meaning of Heb. 'allin	23	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה But if other damage ensues, the penalty shall be determined."
12	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה יהוה said to Moses, "Come up to Me on the mountain and wait there, and I will give you the stone tablets with the teachings and commandments which I have inscribed to instruct them."	22	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה When [two or more] parties fight, and one of them pushes a pregnant woman and a miscarriage results, but no other damage ensues, the one responsible*the one responsible Heb. "he," shall be fined according as the woman's husband may exact, the payment to be based on reckoning,*on reckoning Others "as the judges determine."
13	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה So Moses and his attendant Joshua arose, and Moses ascended the mountain of God.	21	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה But if the victim survives a day or two, this is not to be avenged, since the one is the other's property.
14	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה and they saw the God of Israel—under whose feet was the likeness of a pavement of sapphire, like the very sky for purity.	20	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה When a slave-woman survives a slave, male or female, with a rod, who dies there and must be avenged.
15	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה One who strikes the father or mother shall be put to death.	19	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה if that victim then gets up and walks outdoors upon a staff, the assaulant shall go unpunished—except for paying for the idleness and the cure.
16	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה One who kidnaps another party—whether having sold or still holding the victim—shall be put to death.	18	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה When [two] parties quarrel and one strikes the other with stone or fist, and the victim does not die but has to take to bed.
17	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה One who insults*insults Or "reviles," one's father or mother shall be put to death.	17	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה One who insults*insults Or "reviles," one's father or mother shall be put to death.
18	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה One who strikes the father or mother shall be put to death.	16	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה One who kidnaps another party—whether having sold or still holding the victim—shall be put to death.
19	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה One who strikes the father or mother shall be put to death.	15	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה One who strikes the father or mother shall be put to death.
20	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה One who strikes the father or mother shall be put to death.	14	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה When one party schemes against another and kills through treachery, you shall take that place to which he can flee.
21	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה One who strikes the father or mother shall be put to death.	13	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה If [a man]*[a man] Like all ancient Near Eastern law collections, the Torah's laws are illustrative rather than comprehensive. Its asylum schema does not appear to treat the case of a woman who kills someone, which would have been more complicated, did so but not by design—it came about by an act of God—I will assign you a place to which he can flee.
22	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה One who strikes the father or mother shall be put to death.	12	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה One who strikes the father or mother shall be put to death.
23	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה One who strikes the father or mother shall be put to death.	11	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה One who strikes the father or mother shall be put to death.
24	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה One who strikes the father or mother shall be put to death.	10	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה One who strikes the father or mother shall be put to death.
25	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה One who strikes the father or mother shall be put to death.	9	וַיִּזְכֹּר מֹשֶׁה אֶת כָּל הַצִּוִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֹשֵׂהָיִם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵינֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה One who strikes the father or mother shall be put to death.

24	you shall not bow down to their gods in worship or follow their practices, but shall tear them down and smash their pillars to bits.	תַּעֲשֶׂה כַּמַּעֲשִׂיהֶם כִּי הָרַס תְּהָרֶסם וּשְׁבַר תִּשְׁבַּר מִצְבֹּתֵיהֶם: לֹא-תִשְׁתַּחֲוֶה לֵאלֹהֵיהֶם וְלֹא תַעֲבֹלֵם וְלֹא
25	You shall serve your God הוֹדִי, who will bless your bread and your water. And I will remove sickness from your midst.	וּבִרְךְ אֶת־לַחְמְךָ וְאֶת־מִימֶיךָ וְהִסְרֹתִי מִתְּחֵלָה מִקֶּרְבְּךָ: וְעִבְדֹתָם אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיכֶם
26	No woman in your land shall miscarry or be barren. I will let you enjoy the full count of your days.	לֹא תִהְיֶה מִשְׁכֹּלָה וְעִקְרָה בָּאָרֶץ אֶת־מִסְפַּר יָמֶיךָ אִמְלֵא:
27	I will send forth My terror before you, and I will throw into panic all the people among whom you come, and I will make all your enemies turn tail*tail Lit. “back.” before you.	אֶת־כִּלְיָהֶם אֲשֶׁר תִּבָּא בָהֶם וְנָתַתִּי אֶת־כִּלְיָאֲבִיבְךָ אֵלֶיךָ עֶרְהָ: אֶת־אִימָתִי אֲשַׁלַּח לִפְנֶיךָ וְהִמָּתִי
28	I will send a plague*plague Others “hornet”; meaning of Heb. ir'ah uncertain. Cf. Deut. 7.20. ahead of you, and it shall drive out before you the Hivites, the Canaanites, and the Hittites.	לִפְנֶיךָ וְנִהְיֶה אֶת־הַחַי אֶת־הַכֹּנָעַנִי וְאֶת־הַחִתִּי מִלִּפְנֶיךָ: וְשַׁלַּחְתִּי אֶת־הַצִּרְעָה
29	I will not drive them out before you in a single year, lest the land become desolate and the wild beasts multiply to your hurt.	בִּשְׁנָה אֶחָת פָּרַתְהֶנָּה הָאָרֶץ שִׁמְמָה וּרְבָה עֲלֶיךָ חֲזֵת הַשָּׂדֶה: לֹא אֶנְרֹשְׁנָה מִפְּנֶיךָ
30	I will drive them out before you little by little, until you have increased and possess the land.	מִקֵּט מִקֵּט אֶנְרֹשְׁנָה מִפְּנֶיךָ עַד אֲשֶׁר תִּפְּלֶה וְנָחַלְתָּ אֶת־הָאָרֶץ:
31	I will set your borders from the Sea of Reeds to the Sea of Philistia, and from the wilderness to the Euphrates; for I will deliver the inhabitants of the land into your hands, and you will drive them out before you.	עֲדֵהנָהר כִּי י אֶתְּן בְּיָדְכֶם אֶת יִשְׂכֵי הָאָרֶץ וְגִרְשֹׁתֶמוּ מִפְּנֶיךָ: וְשִׁתִּי אֶת־גְּבֻלְךָ מִיַּם־סוּף וְעַד־יַם פְּלִשְׁתִּים וּמִמִּדְבָּר
32	You shall make no covenant with them and their gods.	לֹא־תִכְרַת לָהֶם וְלֵאלֹהֵיהֶם בְּרִית:
33	They shall not remain in your land, lest they cause you to sin against Me; for you will serve their gods—and it will prove a snare to you.	אֲתָךְ לִי כִי תַעֲבֹד אֶת־אֱלֹהֵיהֶם כִּי־יִהְיֶה לְךָ לְמוֹקֵשׁ: לֹא יֵשְׁבוּ בָּאָרֶץ פֶּרִי־חַטָּאתֹו

24

- Then [God] said to Moses, “Come up to me, with Aaron, Nadab and Abihu, and seventy elders of Israel, and bow low from afar.
- Moses alone shall come near הוֹדִי; but the others shall not come near, nor shall the people come up with him.”
- Moses went and repeated to the people all the commands of הוֹדִי and all the rules; and all the people answered with one voice, saying, “All the things that הוֹדִי has commanded we will do!”

26	When a slave-owning party strikes the eye of a slave, male or female, and destroys it, that person shall let the slave go free on account of the eye.	עֲבָדוֹ אֶרְאִיתִי אֶת־עֵינָיו וְשִׁחַתָּה לַחֲפָשִׁי יִשְׁלַחְנִי תַּחַת עֵינִי: וְכִי־יִזְכֶּה אִישׁ אֶת־עֵינִי
27	If the owner knocks out the tooth of a slave, male or female, that person shall let the slave go free on account of the tooth.	וְאִם־יִשֹּׁן עֲבָדוֹ אֶרְשֹׁן אֶמְתּוֹ יִפִּיל לַחֲפָשִׁי יִשְׁלַחְנִי תַּחַת שֹׁנִי:
28	When an ox gores a man or a woman to death, the ox shall be stoned and its flesh shall not be eaten, but the owner of the ox is not to be punished.	וּמָת סָלֹו יִסְקַל הַשּׁוֹר וְלֹא יֵאָכַל אֶת־בִּשְׁוֹ וּבִקַּע הַשּׁוֹר נָקִי: וְכִי־יִזְחַשּׁ שּׁוֹר אֶת־אִישׁ אוֹ אֶת־אִשָּׁה
29	If, however, that ox has been in the habit of goring, and its owner, though warned, has failed to guard it, and it kills a man or a woman—the ox shall be stoned and its owner, too, shall be put to death.	יִשְׁמַלְנִי וְהִמָּת אִישׁ אוֹ אִשָּׁה הַשּׁוֹר יִסְקַל וְגַם־בָּעֲלָיו יוּמָת: וְאִם שּׁוֹר נָזַח הוּא מִתְּמַל שְׁלֹם וְהוּעִיד בִּבְעָלָיו וְלֹא
30	If ransom is imposed, the owner must pay whatever is imposed to redeem the owner's own life.	אִם־יִכָּפַר יוֹשֶׁת עָלָיו וְנָתַן פְּדִיָּן נִפְשׁוֹ כָּכָל אֲשֶׁר־יוֹשֶׁת עָלָיו:
31	So, too, if it gores a minor, male or female, [its owner] shall be dealt with according to the same rule.	אִרְבֹן יִנָּח אֶרְבַּת יִנָּח כַּמִּשְׁפָּט הַזֶּה יַעֲשֶׂה לוֹ:
32	But if the ox gores a slave, male or female, [its owner] shall pay thirty shekels of silver to the master, and the ox shall be stoned.	אִמָּה כֶּסֶף י שְׁלֹשִׁים שֶׁקֶלִים יִתֵּן לְאֹדְלָיו וְהַשּׁוֹר יִסְקַל: אִם־עֲבָד יִנָּח הַשּׁוֹר אוֹ
33	When any party opens a pit, or when any party digs a pit and does not cover it, and an ox or an ass falls into it,	בּוֹר אוֹ כִּי־יִכְרֶה אִישׁ בָּר וְלֹא יִכְסֶנוּ וְנִפְל־שָׁמָּה שּׁוֹר אוֹ חֲמֹר: וְכִי־יִפְתָּח אִישׁ
34	the one responsible for the pit must make restitution—paying the price to the owner, but keeping the dead animal.	בַּעַל הַבּוֹר יִשְׁלַם כֶּסֶף יִשִּׁיב לְבָעֲלָיו וְהִמָּת יִהְיֶה־לוֹ:
35	When any party's ox injures a neighbor's ox and it dies, they shall sell the live ox and divide its price; they shall also divide the dead animal.	וּלְכָרוֹ אֶת־הַשּׁוֹר הַחַי וְחִצּוֹ אֶת־כֶּסְפוֹ וְגַם אֶת־הִמָּת יִחְצֹוּ: וְכִי־יִנָּח שׁוֹר־אִישׁ אֶת־שּׁוֹר רֵעֵהוּ וּמָת
36	If, however, it is known that the ox was in the habit of goring, and its owner has failed to guard it, that person must restore ox for ox, but shall keep the dead animal.	בָּעֲלָיו שְׁלַם יִשְׁלַם שּׁוֹר תַּחַת הַשּׁוֹר וְהִמָּת יִהְיֶה־לוֹ: אוֹ נוֹדַע כִּי שּׁוֹר נָזַח הוּא מִתְּמַל שְׁלֹם וְלֹא יִשְׁמַרְנוּ
37	*This verse constitutes 22.1 in some editions. When any party steals an ox or a sheep, and slaughters it or sells it, that person shall pay five oxen for the ox, and four sheep for the sheep.—	מִכְרוֹ חֲמִשָּׁה בָקָר יִשְׁלַם תַּחַת הַשּׁוֹר וּבָרַעֲרִיצָאן תַּחַת הַשֶּׂה: כִּי יִגְנֹב־אִישׁ שּׁוֹר אִרְשָׁה וּטְבַחוּ אוֹ

22

28 מלאותך ודמך לא תאחר בקור בניך תתורלי:

29 לצאנך שבעת ימים יהיה עסיאמו ביום השמיני תתורלי: קריתשה לשרך

30 לי ובשרך בשדה טרפה לא תאכלו לכלב תשלקו אתו: ואנשיקדש תהיו

1 When any party borrows [an animal] from another and it dies or is injured, its owner not being with it, restitution must be made.

14 If its owner was with it, no restitution need be made; but if it was hired, that payment is due.

15 If a man seduces a virgin for whom the bride-price has not been paid,*the bride-price has not been paid So that she is unmarried; cf. Deut. 20.7; 22.23ff. and lies with her, he must make her his wife by payment of a bride-price.

16 If her father refuses to give her to him, he must still weigh out silver in accordance with the bride-price for virgins.

17 You shall not tolerate*tolerate Lit. “let live.” a sorceress.

18 Whoever lies with a beast shall be put to death.

19 Whoever sacrifices to a god other than יהוה alone shall be proscribed.*proscribed See Lev. 27.29.

20 You shall not wrong or oppress a stranger, for you were strangers in the land of Egypt.

21 You [communal leaders]*[communal leaders] In ancient Israel (and the Near East), the responsibility for assisting and protecting widows and the fatherless was understood to rest upon local householders, elders, priests, and the king. See, e.g., Zech. 7.10; Ezek. 22.6–7; Isa. 1.23; Jer. 22.3. shall not ill-treat any widow or orphan.

22 If you do mistreat them, I will heed their outcry as soon as they cry out to Me,

23 and My anger shall blaze forth and I will put you to the sword, and your own wives shall become widows and your children orphans.

24 If you lend money to My people, to the poor among you, do not act toward them as a creditor; exact no interest from them.

25 If you take your neighbor's garment in pledge, you must return it before the sun sets;

26 it is the only available clothing—it is what covers the skin. In what else shall [your neighbor] sleep? Therefore, if that person cries out to Me, I will pay heed, for I am compassionate.

27 You shall not revile God, nor put a curse upon a chieftain among your people.

איש מעם רעהו ונשבר ארמת בעליו איך עמו שלם ישלם: וכיישאל

אם בעליו עמו לא ישלם אם שכיר הוא בא בשכרו:

בתולה אשר לא ארשה ושלב עמה מהר ימהנה לו לאשה: וכייפתה איש

ימאן אביה לתתה לו כסף ישלם כמהר הבתולת: אם מאן

מכשפה לא תחיה:

כלי שרב עסיבהמה מות יומת:

זבח לאלהים יחרם בלתי ליהנה לבדו:

וגר לא יתונה ולא תלחצנו כי גרים הייתם בארץ מצרים:

כליאלמנה ויתום לא תענון:

תענה אתו כי אם צעק יצעק אלי שמע אשמע צעקתו: אם ענה

והרגתי אתכם בתרוב והיו נשיכם אלמנות ובניכם יתמים: ותרב אפי

את העני עמך לא יתהיה לו כנשה לא יתשימון עליו נשר: אם יכסף | תלנה את עמי

אם תביל תחביל שלמת רצך עדיבא השמש תשיבנו לו:

במה ישלב ויהיה כייצעק אלי ושמעתי כי יתנון אני: כי הוא כסותה לבנה הוא שמלתו לער

אלהים לא תקלל ונשיא בעמך לא תאר:

23

1 לא תשא שמע שווא אלהי תשת ירך עסי תשלע להיט עד תמס:

2 אתה יריבים לרעת ולא תענה עליהם לנטות אתה יריבים להטות לא יתהיה

3 ואל לא תהדר בריבו:

4 כי תפגע שור איבך או חמור תעה השב תשיבנו לו:

5 שנאך רבץ תחת משאו וחלת מעוב לו עוב תעוב עמו: כי תראה חמור

6 לא תטה משפט אבינו בריבו:

7 מדבר שקר תרחק ונקי וצדיק אלהי תהר כי לא יאצדיק רשע:

8 ונשחד לא תקח כי השחיד יענר פקחים ויסלף דברי צדיקים:

9 ואתם ידעתם את נפש הגר כי גרים הייתם בארץ מצרים: וגר לא תלחץ

10 ושש שנים תורע את ארצך ואספת את תבואתה:

You shall not put off the skimming of the first yield of your vats.*put off the skimming of the first yield of your vats Meaning of Heb. uncertain. You shall give Me the male first-born among your children.

You shall do the same with your cattle and your flocks: seven days the male first-born*the male first-born Lit. “it.” shall remain with its mother; on the eighth day you shall give it to Me.

You shall be holy people to Me: you must not eat flesh torn by beasts in the field; you shall cast it to the dogs.

You must not carry false rumors; you shall not join hands with the guilty to act as a malicious witness:

You shall neither side with the mighty*mighty Others “multitude.” to do wrong—you shall not give perverse testimony in a dispute so as to pervert it in favor of the mighty—

nor shall you show deference to a poor person in a dispute.

When you encounter your enemy's ox or ass wandering, you must take it back.

When you see the ass of your enemy lying under its burden and would refrain from raising*raising For this use of the verb ‘zb, cf. Neh. 3.8, 34. For the whole verse, see Deut. 22.4. it, you must nevertheless help raise it.

You shall not subvert the rights of your needy in their disputes.

Keep far from a false charge; do not bring death on those who are innocent and in the right, for I will not acquit the wrongdoer.

Do not take bribes, for bribes blind the clear-sighted and upset the pleas of those who are in the right.

You shall not oppress a stranger, for you know the feelings of the stranger, having yourselves been strangers in the land of Egypt.

Six years you shall sow your land and gather in its yield;